

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی مقیاسهای کاربردی در فقه اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات تقریبی مذاهب اسلامی، دوره 17، شماره 56 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده‌گان:

علی شیعه علی - استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد شیروان، دانشگاه آزاد اسلامی، شیروان، ایران

محسن معتمدی - استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد شیروان، دانشگاه آزاد اسلامی، شیروان، ایران

علیرضا طبیفی - کارشناس ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد شیروان، دانشگاه آزاد اسلامی، شیروان، ایران

خلاصه مقاله:

واحدهای سنجش و مقیاسهای اندازه‌گیری در شریعت اسلام و فرهنگ اسلامی جایگاه ویژه‌ای دارد و استفاده از آن علاوه بر شنون مختلف اقتصادی و تجارت و معاملات و کسب و کار، در ابواب مختلف فقه از جمله در باب طهارت و کر، خمس و زکات، دیات، جزیه، خراج و... کاملاً مشهود است. هرچند اعراب در مورد کیل و اندازه‌گیری نظام مخصوصی نداشتند، ولی با ظهور اسلام پیامبر اکرم(ص) با صدور فرمانی که به منزله یک قانون کلی و قاعده عام و در واقع نخستین قانون در این باره بود، نظام جدیدی را تثبیت کرد. ایشان فرمودند: «المیزان - میزان مکه و المکیال مکیال مدینه». این قانون با همه گسترش اسلام در بلاد مفتوجه تغییر نیافته و واحدهای وزنی در سایر بلاد با آن مقایسه و مقارنه می‌شد. آنچه در اوزان اسلامی در معاملات و داد و ستد یک امتیاز به شمار می‌رود آن است که علی رغم عدم ثبات نظام واحد در یک واحد وزن مثلاً درهم در نظامهای مختلف و بلاد و قبایل گوناگون اوزان در شریعت اسلامی ثابت و تغییری در آن رخ نداده است؛ چنان که رطبل نیز در شریعت اسلامی واحدی دارای مقدار ثابتی است که در طول چهارده قرن تغییر نکرده است، ذراع از مقیاسات و صاع از اندازه‌ها نیز این چنین بوده‌اند. در این مقاله به دسته بندی و بیان ملاک و ضابطه برای مقیاسها و کاربرد آنها در فقه مذاهب اسلامی پرداخته شده است.

کلمات کلیدی:

مقیاسات، حجم، اوزان، فقه، مذاهب اسلامی

لينك ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1707722>

